

VĚNOVÁNÍ

Tuto knihu věnujeme svým rodinám, které jsme touto cestou uvedli do dva měsíce trvajícího stavu plného obav a marného očekávání předčasného návratu.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem našim přátelům a fanouškům za obrovskou podporu, která nám po cestě moc pomáhala.

V neposlední řadě chci poděkovat své středoškolské učitelce francouzštiny Zuzaně Vilímové, bez jejíž hodin bychom ve Francii nepřežili ani dvě minuty.

A nakonec vyjadřujeme největší dík Pepovi Južaninovi staršímu, našemu největšímu podporovateli, který na sociálních sítích uvedl, že je vidět, že máme hovno na práci. Moc si toho vážíme.

PŘEDMLUVA

Bylo to v dubnu 2017, kdy jsme se rozhodli vydat pěšky z naší rodné Třebíče do rakouské Vídně. Několikadenní cesta, dlouhá asi 150 kilometrů, v nás na konci zanechala dvě věci: velkou bolest a úžasné vzpomínky. A jak tomu tak bývá, bolest po nějaké době odezněla. Vzpomínky však zůstaly. A k nim přibyly i zkušenosti, které jsme potřebovali, abychom se mohli vydat někam dále. Například i na jedno z nejvýznamnějších poutních míst na světě – do Santiaga de Compostela.

KDO JSME

Matouš - narozený 1998 v Třebíči. V době cesty studentem politologie a žurnalistiky v Brně. Má rád šachy, hraní na piano, kávu a pořady Jirky Babici. Nemá rád pavouky.

Nico - narozený 1999 v malé italské vesničce v podhůří Alp. V době cesty stále usiluje o to, aby se mu podařilo zavčas dorazit k maturitní zkoušce. Má rád Itálii. Nemá rád hady.

ODKUD A KAM

Wiki říká: „Svatojanská cesta (Camino de Santiago) je název historické sítě dvanácti poutních cest, které vedou k hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále v Santiagu de Compostela ve španělské Galicii.“

„Kam“ tedy bylo více než jasné.

Stále nedořešenou otázkou pro nás ale zůstávalo, odkud vyjít. Existuje spousta lidí (a některé z nich jsme potkali osobně), kteří se rozhodli vyrazit od prahu vlastního domu. Vydat se touto cestou by však pro nás, kteří žijeme v České republice, znamenalo ujít zhruba 2 500 kilometrů. Takovou vzdálenost jsme sice ani před zdárným absolvováním naší poutě a ani po něm nepovažovali za něco nepřekonatelného, nicméně jsme před cestou museli čelit skutečnosti, že jsme studenti, kteří už z principu vlastního studentství nemají až takové finanční a časové možnosti, aby jejich cesta mohla trvat přes tři měsíce.

Jako další možnost se tedy nabízelo vydat se hlavními poutními trasami. Mezi nejznámější trasy patří například Camino del Norte (830 km), která vede z Irunu, města na španělsko-francouzské hranici, a táhne se po celém severním pobřeží Španělska, přičemž nabízí četné výhledy na Atlantský oceán. Další možnou a velmi oblíbenou trasou je Camino Portugués (250 km), která začíná v portugalském Portu, případně už v hlavním městě Lisabonu, a táhne se podobně jako del Norte podél Atlantiku. A pak tu je nejznámější trasa Camino Francés (790 km), která začíná ve francouzském městečku Saint Jean Pied de Port, jež se nachází asi 15 kilometrů od španělských hranic. Na této trase si člověk užije, na rozdíl od oceánu na předešlých dvou, především pořádného pyrenejského vrásnění.

My jsme ovšem na začátku naší cesty o těchto trasách nic nevěděli, resp. byli jsme si vědomi toho, že nějaké oficiální trasy existují, ale nic jsme si o nich nezjistili. Pouť do Santiaga pro nás hlavně znamenala dojít do Santiaga, a to naprosto odkudkoliv. Zkrátka se do našich úvah o poutnictví promítaly spíše romantické představy z devatenáctého století. Co jsme si ale uvědomovali moc dobře, bylo, že všechny tyto oblíbené trasy jsou příliš krátké. A proto jsme se rozhodli, že nezačneme ani na jedné z nich. Toto rozhodnutí pak ještě podpořila skutečnost, že se z těchto míst do Santiaga každoročně vydávají statisíce dalších poutníků.

Naším počátečním bodem se stala Paříž. Proč? Představovala pro nás ideální vzdálenost 1 500 kilometrů, které se dají ujít během dvou měsíců, aniž by člověk musel být v extrémní formě. (Vhodná je jakákoliv forma, která člověku umožňuje zvednout se z pohovky bez vydání hlasitého zvuku.) A také nevšednost. Věděli jsme především díky Ladislavu Ziburovi, který už boty dávno pověsil na hřebík, protože většinu času tráví v limuzíně, že hlavní trasa vede ze Saint Jean Pied de Port, a proto jsme chtěli něco jiného, něco neobvyklého. Navíc pro nás Francie vždycky byla jakýmsi tajemným a lákavým místem. Vynikající kuchyně, umění i příroda (víno, prokletí básníci a inspirace pro Van Gogha). To všechno ještě posílené představou, že mi nebude dělat potíž ani tamější jazyk.

*Tu chystám se jít vstříc světu
jen vstříc světu těch věčných krás
blahých dnů kol říčních naspů
z Města světél
jež probudí včas spící oči
prve zřící světa jas*

*Tu chystám se pryč od známého
jen světem samým se nechám vést
ke skvoucím vodám v lučním kvítí
vně země rodné
vně českých měst a českých vesnic
toť cílem těch dlouhých cest*

1087347

FRANCIE

PAŘÍŽ → ISSY LES MOULINEAUX → MEUDON → BIÈVRES → IGNY → PALAISEAU → ORSAY →
GOMETZ LE CHÂTEL → FORGES LES BAINS → ANGERVILLIERS → SAINT CYR SOUS DOURDAN
→ DOURDAN → CORBREUSE → CHATIGNONVILLE → GARANCIÈRES EN BEAUCE → VIERVILLE
→ ORLU → BAUDREVILLE → MÉROUVILLE → NEUVY EN BEAUCE → TRANCRAINVILLE →
LE PUISET → JANVILLE → BAZOCHES LES HAUTES → BAIGNEAUX → LUMEAU → TERMINIERS →
ROUVRAY SAINTE CROIX → PATAY → SAINT PÉRAVY LA COLOMBE → SAINT SIGISMOND →
GÉMIGNY → ROZIÈRES EN BEAUCE → HUISSEAU SUR MAUVES → MEUNG SUR LOIRE → SAINT
LAURENT NOUAN → NOUAN SUR LOIRE → MUIDES SUR LOIRE → BRACIEUX → TOUR EN
SOLOGNE → COUR CHEVERNY → CHEVERNY → CONTRES → COUDES → SAINT ROMAIN
SUR CHER → SAINT AIGNAN → CHATEAUVIEUX → NOUANS LES FONTAINES → VILLEDÔMAIN
→ CHATILLON SUR INDRE → AZAY LE FERRON → MARTIZAY → TOURNON SAINT MARTIN →
ANGLES SUR L'ANGLIN → SAINT PIERRE DE MAILLÉ → LA PUYE → CHAUVIGNY → POUILLÉ
→ TERCÉ → FLEURÉ → VERNON → SAINT MAURICE LA CLOUERE → GENÇAY → MAGNÉ → LA
FERRIÈRE AIROUX → SOMMIÈRES DU CLAIN → CHAMPNIERS → SAVIGNÉ → CIVRAY → SAINT
GAUDENT → LIZANT → BIOUSSAC → VERTEUIL SUR CHARENTE → MANSLE → SAINT AMANT
DE BOIXE → MONTIGNAC CHARENTE → MARSAC → ASNIÈRES SUR NOUÈRE → HIERSAC →
SAINT SIMEUX → CHATEAUNEUF SUR CHARENTE → ERAVILLE → MALAVILLE → CHADEUIL →
VIVILLE → SAINT MÉDARD → BARBEZIEUX SAINT HILAIRE → REIGNAC → BAINES SAINTE
RADEGONDE → LE TÂTRE → CHANTILLAC → TOUVERAC → CHEVANCEAUX → BUSSAC FORÊT
→ SAINT MARIENS → CÉZAC → PEUJARD → VIRSAC → SAINT ANDRÉ DE CUBZAC → CUBSAC
LES PONTS → SAINT VINCENT DE PAUL → AMBARES ET LAGRAVE → SAINTE EULALIE →
CARBON BLANC → LORMONT → BORDEAUX → LE BARP → SALLES → LAVIGNOLLE → BELIN
BELIET → SAUGNACQ ET MURET → LABOUHEYRE → ESCOURCE → LESPERON → ONESSE
LAHARIE → CASTETS → MAGESCQ → SAINT VINCENT DE TYROSSE → BÈNESSE MAREMNE →
LABENNE → ONDRES → TARNOS → BAYONNE → ANGLLET → BIARRITZ → BIDART → GUETHARY
→ SAINT JEAN DE LUZ → CIBOURE → HENDAYE

DEN I – MĚSTO SVĚTEL (11. 7. 2019)

„Pokud vám mohu poradit tři věci, tak za první nevěřte Francouzům, zejména Pařížanům, za druhé nevěřte Google mapám a za třetí – je o dost těžší dostat se z Paříže než do Paříže.“

Nico

Vystoupit v osm ráno na nádraží Bercy-Seines v Paříži po třináctihodinové jízdě autobusem bylo nádherné. Všechno nás bolelo a měli jsme hlad a žízeň. Navíc bylo ošklivé počasí. Velkoměsto proslulé svou krásou připomínalo spíše ukrajinskou Pripjať, nemluvě o odpadcích a zápachu všude okolo. Jeden by řekl, že se město před naším příjezdem jako naschvál zahalilo aurou pochmurnosti. Naštěstí jsem měl Nica, který se rozhodl, že mě rozveselí hned před autobusem. Dobrých deset minut se totiž pokoušel nasadit si batoh na záda obráceně. A když problém vyřešil, pořád bylo zábavné sledovat, jak se mu vzadu za batohem houpe spacák ze strany na stranu. I když měl sedmdesátilitrový batoh, spacák se dovnitř nevešel.

Pošmourná okolní atmosféra se však zlepšila, jakmile jsme přeběhli přes most Charlese de Gaulla. Začaly hezké výhledy na Seinu s lodkami a na úžasnou klasicistní architekturu. Procházeli jsme širokými bulváry, které vystavěl Napoleon III. s baronem Georgesem Eugènem Haussmanem, aby při náhodných lidových povstáních mohly v ulicích střílet kanóny, a směřovali jsme k Eiffelově věži. I když jsem byl původně proti, protože mi taková cesta připadala zbytečně delší. Chtěl jsem začít někde na okraji Paříže. To bychom se vyhnuli městskému ruchu. Ale Nico naopak zamýšlel vyjít od nejslavnější dominanty. A to od doby, kdy se mu jednou ve snu zdálo, jak tam před ní stojíme a on říká: „Nacházíme se v neznámém městě, u nějaké neznámé dominanty a opravdu nechápu, proč je tady tolik lidí.“ Jeho přání jsem tedy respektoval. Navíc jsem o ten zážitek nemohl ochudit ani místní obyvatele. Paříž už totiž zažila Salvadora Dalího, ale Nica tu ještě neměli.

Netrvalo dlouho a začali jsme pronikat do historického centra. Jako první nás čekala nedávno vyhořelá katedrála Notre Dame. Pařížané okolo ní procházeli jako bez života. Opravy byly v plném proudu. Jeřáby pořád něco zvedaly a pokládaly, byla to samá síť a lešení a věčně tam pobíhali lidé v helmách a s vysílačkami v rukou. Přímo před katedrálou pak stály obrovské stany. Byly plné regálů, na nichž ležely nejrůznější části ohořelých sutin.

Bylo stále ještě dopoledne a potřebovali jsme trochu vzpruhu. Čekala nás kavárna. Objednal jsem si oblíbené *café au lait* (kávu s mlékem), a dostal *grand crème* (káva s mlékem, ale servírovaná v misce na polévku). Nico si jako poctivý Ital objednal ristretto. Od té chvíle jsme si při každé návštěvě kavárny neobjednávali nic jiného. Dokonce se mi Nica podařilo přemluvit, aby si stejně jako já pochutnal na předraženém croissantu, a to slovy: „Jsme v Paříži. Dáme si kávu a croissant.“ Bylo to v této kavárně, kdy začalo naše velké záchodové dobrodružství, které nás pronásledovalo celou Francií. Mohli bychom sedět v sebeluxusnějším podniku, s křišťálovými lustry a s obklady z bílého mramoru na zdech, a záchody by tam připomínaly ten z Trainspottingu. Když jsem si tu chtěl odskočit, musel jsem se prodrat hluboko do sklepení, přičemž zpáteční cestu mi zatarasili kuchaři z celého bloku.

Když jsme kavárnu opouštěli, bylo nám trochu lépe. Pořád jsme ale byli zmátožení z dlouhé jízdy autobusem. Procházeli jsme okolo známého Musée d'Orsay, když k nám přiběhly dvě hluchoněmé žebračky s podpisovými archy a prosily o peníze. Dlouho jsme neváhali. Pohlédl jsem na Nica, on zase na mě a padl všeobecný konsensus o tom, že jsme na poutní cestě a měli bychom dělat dobré skutky. Napsali jsme svá jména na archy a podali jim deset euro. Ušli jsme pak asi padesát metrů, když jsem si všiml, že mi v peněžence chybí padesátka. Ošidily nás jak dva největší hlupáky. Ani nedokážu popsat vztek, který mě v tu chvíli popadl. Avšak nezlobil jsem se až tak na ně, jako spíše na sebe. A na ně. První den na poutní cestě, teprve v Paříži, ještě jsme nebyli ani u té Eiffelovky, a už hrozilo, že nebude na jídlo. Marcus Aurelius v *Hovorech k sobě* tvrdí, že lidé nejsou zlí, protože by chtěli, ale že to zapřičiňuje jejich nevědomost. Doufám, že má pravdu. Ale i přes toto blahé stoické uvědomění ze mě chvíli co chvíli vypadla ona nejslavnější polská nadávka. Prosím čtenáře, aby si nás představil spíše jako dva neuvěřitelně pošetilé a naivní mladíky než jako hlupáky bez rozvahy, ač bychom to nikomu nemohli mít za zlé.

Bolest jsme v sobě úspěšně zadusili s tím, že nás čeká ještě mnoho dnů a nesmíme se nad tím pozastavovat, máme-li to celé vydržet. Odmítli jsme několik dalších loudilů a konečně jsme dorazili k Eiffelově věži. Je to hezká stavba se zajímavou historií, ale i tak jsme se oba shodli, že davové šílenství, které se tu odehrává, je nanejvýš nesmyslné. Mačkaly se tu ve frontách tisíce lidí. Kdybychom chtěli nahoru, možná by nám nestačily ani ty dva měsíce, které jsme měli. Chvíli jsme se procházeli okolo pochybných prodejců suvenýrů, až jsme se rozhodli, že bude nejlepší, když Paříž opustíme.

Cesta se táhla podél Seiny. Z nebe zmizely mraky a vysvitlo slunce. Nakonec z toho byla moc pěkná procházka, při níž jsme mohli obdivovat třeba pařížskou Sochu svobody i vysoké moderní stavby. Navigace na Google mapách nás pak v jednom místě trochu zmátla.

„Kam máte namířeno?“ zeptala se milá paní s kočárkem.

„Do Santiaga de Compostela.“

„Aha. Je to daleko?“

„Patnáct set kilometrů,“ řekl jsem po nějaké době, kdy jsem si v hlavě srovnával francouzské číselky.

„Nevíte, kudy bychom se dostali do Les Ulis?“ Naší první zastávkou totiž bylo Les Ulis, město za Paříží, z níž bylo nutné vyjít co nejdříve, pokud jsme nechtěli v noci spát pod mostem.

„Tady musíte jít doprava,“ usmála se paní a ukázala.

Posílení pozitivní energií jsme tedy vyrazili rychlým krokem směrem, který ukázala. „Tam ne, kluci!“ volala na nás pak z dálky, „až tam doprava!“ Kolikrát jsem si přál, aby s námi ta paní šla celou cestu. Ušetřili bychom si tím mnoho komplikací.

Když jsme se chtěli najíst, z důvodu sníženého kapitálu jsme si smutně objednali jeden kebab a hranolky napůl. To jsme tak seděli na patníku a počítali, kolik hranolků snědl ten druhý, abychom se náhodou navzájem neošidili.

Cesta na okraj Paříže nás pak zavedla do lesa, kde jsme zakusili první pořádný výstup do kopce, při němž jsme si uvědomili, v jaké jsme špatné kondici.